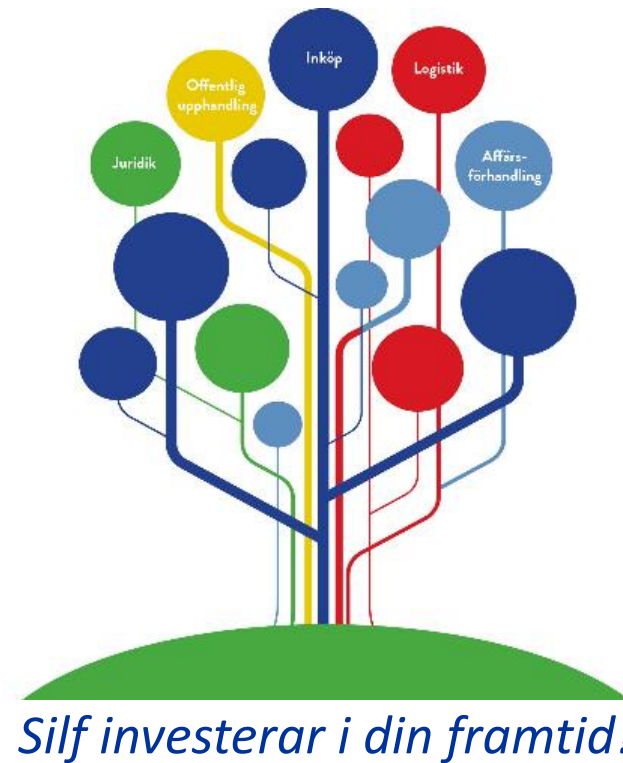

Välkommen till Silfs webinar om
"Force majeure" med Göran Stöth
Vi startar 08.30

Silf i korthet:

- Utbildningar och kurser i inköp, logistik & upphandling
- Internationella certifieringsprogram
- Företags Akademier & Konsulting
- Seminarier och event
- Verktyg & handböcker
- Branschorganisation med nätverk
- Inköpschefsindex – PMI
- Självskattning av inköpsmognad

Är det möjligt att åberopa force majeure i tid och otid?

Några tankar kring detta på en tisdagsmorgon

Vad är force majeure?

- En oförutsedd omständighet av extraordinär karaktär som kan göra det omöjligt att fullgöra en avtalad prestation.
- Som exempel kan nämnas naturkatastrofer, krig, införselförbud.
- Kan även en pandemi ingå i detta begrepp?

Upphör allt vid force majeure?

- Nej, prestationerna ska återgå
- Avtalet/prestationen kanske suspenderas

Vad stadgas i köplagarna om force majeure?

- I köplagen § 27 står: *Köparen har rätt till ersättning för den skada han lider genom säljarens dröjsmål, om inte säljaren visar att dröjsmålet beror på ett hinder utanför hans kontroll som han inte skäligen kunde förväntas ha räknat med vid köpet och vars följder han inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.*
- I CISG art 79 står: *En part är inte ansvarig för underlåtenhet att fullgöra någon av sina skyldigheter, om han visar att underlåtenheten berodde på ett hinder utanför hans kontroll och att han inte skäligen kunde förväntas ha räknat med hindret vid avtalsslutet eller ha undvikit eller övervunnit hindret eller dess följder.*
- *Båda dessa bestämmelser anger att det inte utgår skadestånd, dock ger det inte rätt att t ex häva ett avtal.*

ICC Force majeure Clause 2003

- Detta villkor hänvisar i sin uppräckning av vad som kan utgöra Force majeure innefattar *plague, epidemic* (p 3 e).
- *A party invoking the Clause by invoking one or more of the events listed is presumed to have established that its failure to perform was caused by an impediment beyond its reasonable control which it could not reasonably have been expected to have taken into account when the contract was made.*

ICC Force majeure Clause 2003

- It is essential to realise, however, that the mere occurrence of the event does not automatically grant relief to the party invoking the Clause.
- There is still a balance of evidence to be resolved between the parties: on the one hand, the party invoking the Clause still needs to prove that it could not have avoided the effects of the event invoked; and for its part, the other party can still unsettle the presumptions established by the Clause by proving that the event invoked was actually within the control and/or could have been anticipated at the time of contract by the party invoking the event.

Finns det något i standardavtalen om epidemi?

- I Orgalime S 2012 finns i p 41 under rubriken Force majeure exempel på undantag, däribland för epidemier.
- Enligt kommentaren till dessa villkor står *The interpretation of these examples is normally straightforward. However, presence of one or more of these incidents or circumstances does not by itself lead to exemption. For that purpose it is also required that the circumstances are beyond the control of the parties.*
- Detta är ett av de undantag har tillkommit i 2012 års version för att bättre reflektera kommersiell och politisk verklighet, enligt kommentaren.

Är det någon skillnad på epidemi och pandemi?

- A pandemic is an epidemic that's spread over multiple countries or continents.

Exempel på svenska standardvillkor

- NL17 har inte detta i sin uppräkningslista av vad som anses vara force majeure. Men det finns ordet *såsom* som då anger att det skulle kunna vara andra befrielsegrunder också.
- Ej heller i ALOS 05 finns inget om epidemier i kommentaren men även här öppnas det upp för annat än vad som är uppräknat.

Vad stadgas i logistikrätten om force majeure?

- Enligt NSAB 2015 § 16 p h så ansvarar inte speditören för förlust, minskning, skada eller försening som är orsakad av *förhållanden som speditören ej kunnat undvika och vars följder och konsekvenser denne ej kunnat förhindra eller förebygga.*
- I t ex Lag om inrikes vägtransport § 28 står det i slutet av första stycket: *... eller av förhållande som fraktföraren ej kunnat undvika och vars följder han ej kunnat förebygga.*

ADSp 2017

- Performance hindrances that do not fall within the scope of responsibility of either contracting party, free said parties of their performance duties for the duration of the hindrance and the extent of its impact. Such performance hindrances are defined as force majeure, civil unrest, war or acts of terrorism, strikes and lock-outs, transport route blockades, and any other unforeseeable, unavoidable and serious events.

Kan det appliceras på Covid 19 epidemin?

- Svaret torde bli ja initialt om länder stänger gränser, att myndigheter inför restriktioner osv.
- En epidemi/pandemi är i sig själv ingen force majeure situation.
- Går det att på något sätt gå runt problemet så är det normalt inte force majeure. Frågan är då till vilket pris och till vilka uppoffringar som detta orsakar.

Inte force majeure men kanske oskäligt att gå vidare?

- Hardship klausul
- § 36 i avtalslagen om oskälighet

Framtiden?

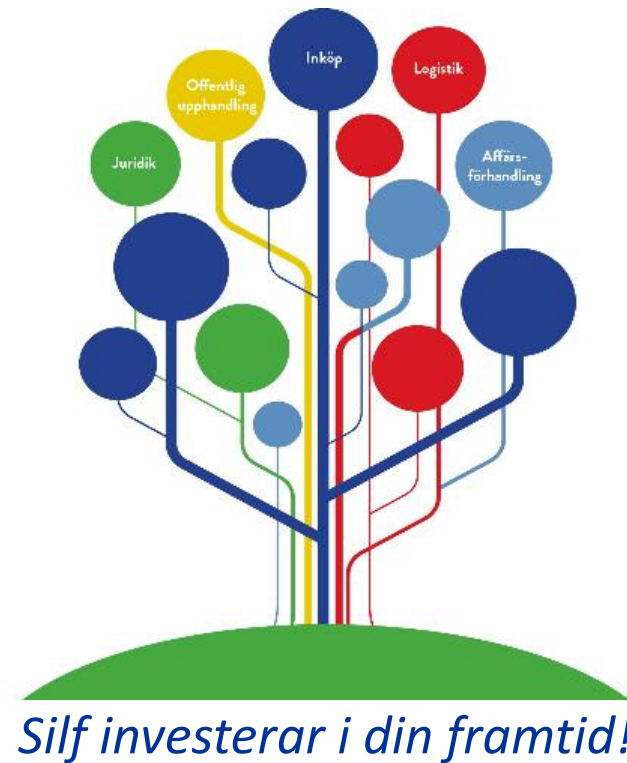
- Många avtal kommer i förmodligen i framtiden att inkludera epidemier i begreppet force majeure.
- Det kommer antagligen att komma rättsfall som kommer att klargöra hur frågan ska besvaras.

Göran svarar på era frågor från Q&A

Silf i korthet:

- Utbildningar och kurser i inköp, logistik & upphandling
- Internationella certifieringsprogram
- Företags Akademier & Konsulting
- Seminarier och event
- Verktyg & handböcker
- Branschorganisation med nätverk
- Inköpschefsindex – PMI
- Självsfattning av inköpsmognad

Stort tack för att du var med på dagens webinar

Håll dig fortsatt uppdaterad på www.silf.se
Vi ses snart på kommande kursstarter och aktiviteter

Fördjupning och ny kunskap får du på Silfs kurser med Göran Stöth:
Rätt vid köp, Kommersiell avtalsrätt & Internationell handelsrätt, Logistikrätt & Incoterms och företagsinterna kursen Incoterms® 2020.

